

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XIII. Núm. 645.

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

6 gener 1934

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

De cara a 1934

L'any 1932 fou francament dolent per a nosaltres. Predominant les esquerres arreu d'Espanya, i d'una manera especial i més enèrgica a Catalunya, veiérem caure durant els seus mesos moltes institucions per a nosaltres essencials i molt estimades. La tasca de les Corts fou particularment destructora en el sentit indicat, i culminà en aquella dita d'un cap de Govern que ens innovava que el país havia deixat d'ésser catòlic. En sentit polític o en sentit social? No és ben bé el mateix, certament, però sempre i en tots dos casos resultava ben dolorós.

L'any 1933 ens ha portat revolucions, vagues i moviments subversius a desdir. Però ens ha dulcificat un xic la vida amb una reacció dretana ben esperançadora i amb unes eleccions l'abast de les quals en el sentit de reacció ningú no podia sospitar dins els gels i fredors dels dos anys anteriors.

I amb aquesta impressió entrem en 1934. La forma política ens és favorable i tots esperem amb anhel els resultats de la gestió dels Diputats novament elegits i que totjust han començat a exercir les seves funcions supremes. Preguem a Déu que els doni l'encert que tots desitgem a fi que el nostre país deixi d'ésser un teixit de lluites i de guerres entre germans, i es canviï en un país habitable i legalment just.

Però ens equivocariem si creguéssim per un sol moment que la tasca és feta i que tot depèn de la reforma de les lleis. Les lleis, a la llarga, es consoliden quan són reflex de l'ànima del poble, i no pas en el cas contrari. I l'ànima del poble es troba avui tan malmesa i pertorbada!

La revolució de desembre ens ha deixat una amargor ben difícil d'esborrar. Ens ha demostrat el que molts ja sospitàvem; que per sota tot l'embalum d'institucions esquerranes es tanca un poble enverinat per les més desastroses idealitats i per un afany de destrucció inversemblant i organitzat. L'anarquisme i el comunisme han fet estralls entre les nostres classes populars. I cal que esborrem de l'esperit dels humils l'empremta d'aquestes doctrines destructores de tot el nostre patrimoni espiritual i fins de raça.

I això ¿ho podem fer tan sols amb lleis noves i

oposades a les anteriors? No, certament. Ho farem inculcant esperit cristià i procurant establir la nova societat damunt bases de justícia social més fermes que les que ara han trontollat. L'esperit cristià havia sofert desviacions enormes; s'havia reclòs en l'individu i en la família, sense que per a res haguéssim fet cas de les orientacions pontificies que ens el reclamaven en la vida social. Feia més de quaranta anys que era promulgada la "Rerum novarum", i els que a casa nostra en parlaven eren considerats poc menys que com uns visionaris, quan no com uns pertorbadors. I últimament, les mateixes paraules serioses i transcendents de la "Quadragesimo anno" només han fregat la pell de les nostres classes socials dirigents que es diuen, i són en molts aspectes, cristianes.

Cal reaccionar decididament contra aquest ambient d'indiferència davant els ensenyaments pontificis i cal que la nostra vida pràctica, sobretot en les classes altes, s'hi vagi acomodant. I cal, sobretot, constituir seriosament els exèrcits de l'Acció Catòlica de cara a un restabliment de la justícia social, que no ens poden donar ni el marxisme per un costat, ni l'economisme liberal per l'altre.

Si la reacció provocada a Espanya, que s'ha fet palesa en les eleccions últimes, és solament moguda per l'instint de conservació, poca cosa hauré fet. Si dins la reacció es tanca un esperit nou de caritat i de justícia, que es manifesti de cara al qui pateix i es troba en una situació de misèria immanescuda, segons frase de Lleó XIII, llavors sí que podem tenir esperança en el dia de demà!

¿Què ens reserva l'any 1934 respecte d'aquest punt transcendental? Si no és més que un retorn a motllos vells i ja corcats, no ens fem il·lusions; seguirem el camí començat de les revolucions periòdiques, una de les quals haurà d'ésser l'última de totes. En canvi, si la nostra justícia es revesteix de l'esperit veritable de l'Evangeli, si ensenyem el qui no sap, donem pa al qui té fam, defensem el perseguit per la justícia, i cerquem regles per a distribuir la riquesa segons normes de fraternitat cristiana, llavors l'any que comen-

ça pot significar l'inici de la reacció veritable, única, que consolidarà la nostra civilització occidental i cristiana.

Tots estem convençuts de la bondat de la nostra doctrina; tots sabem el que l'Església ens predica i ens exigeix; i en conseqüència estem tots disposats a posar-ho en pràctica i a fer de la nostra vida, no pas una vida de conservadors a ultrança, sinó una vida de cristians en tots els ordres i per damunt dels egoismes i interessos particulars? Llavors l'any 1934 pot significar el començ del canvi transcendental que necessitem per a restituir a la nostra vida social ço que llargs anys de liberalisme econòmic i pocs anys de marxisme destructor li han llevat.

Déu ens doni ajut i Déu faci que vulguem tots respondre a les altes orientacions de qui pot i deu assenyalar els camins pels quals ha de caminar la nostra espiritualitat. En cas contrari, la nostra vida col·lectiva es decantarà novament, amb moviment pendular, cap al costat esquerrà, i qui diu esquerrà diu destructor de la nostra societat. No ens fem il·lusions a base de triomfs polítics més o menys espectaculars; és en el si de la societat on cal implantar las reformes per retornar a la nostra espiritualitat tants germans com l'han abandonada.

Siguem optimistes, però pensant que Déu ha deixat aquests problemes a la mà dels homes, que és tant com dir, a la nostra mà dins de casa nostra.

L'Ideari social de les dretes

PER J. BLANCH I BOÉS

* * *

Déu ha volgut, en la seva provident misericòrdia, que l'any 1933 que havia començat per als catòlics de la nostra terra amb tan negres auguris, l'any en què la política sectària d'aquests darrers temps ha culminat amb la iniqua Llei de Confessions i Congregacions Religioses, acabés amb un triomf electoral esplèndid dels partits que votaren contra aquella llei, els quals han assolit la majoria absoluta del nou Parlament de la República.

Amb tot, el més digne d'ésser remarcat en aquest imponderable triomf dretista, no és tan sols el nombre majoritari dels diputats revisionistes, sinó també la qualitat i l'encert de l'ideari i el programa d'aquestes noves dretes, que tenen des d'ara a les seves mans l'esdevenidor de la cosa pública a Espanya.

I en alludir a aquest ideari i aquest programa, pensem entre altres punts de cabdal importància, en l'aspecte social. Sabut és l'interès que té en els nostres dies el programa social de les agrupacions polítiques, i conegut a bastament és també per a tots els catòlics el desig vehementíssim de la Santa Seu que les immortals ensenyances socials d'Ella emanades, siguin no solament propagades amb intensitat, sinó portades íntegrament a la pràctica.

Així és com contribuïrem en gran manera a fer que retornin al Crist les masses que, vilment enganyades i seduïdes per l'esperit del mal i pels seus astuts seguidors, han apostatat en mala hora de la Fe sagrada dels nostres avantpassats, que és i ha estat sempre la més ferma garantia de la justícia i l'altíssima valedora dels humils i dels oprimits.

Una prova magnífica d'aquest renovador ideari social de les dretes triomfants és la gallarda afirmació que en féu, en plena Cambra i en ocasió solemníssima, el cap de la minoria més nombrosa del Congrés, el senyor Gil Robles. Com que no dubtem que les seves paraules les subscriuriem indistintament tots els partits d'ideologia cristiana, entenem que —feta abstracció de tota mira partidista— poden des d'aquestes pàgines ésser subratllades i comentades, i en destacarem sobretot la coincidència amb les Encícliques *Rerum Novarum* i *Quadragesimo Anno*.

Un dels problemes socials més agudament plantejats avui a Espanya és indubtablement el problema agrari. Respecte d'ell el Sr. Gil Robles digué en el discurs a què alludim: "Conformes en que es necesario llevar a la práctica una reforma agraria; pero rectificando substancialmente la orientación de la actual, porque es absolutamente preciso, desde nuestro punto de vista..., hacer que desaparezca el concepto socializante del asentado, para dar lugar al concepto cristiano del pequeño propietario, vinculado constantemente a la defensa de su propiedad. (Muy bien. Aplausos.)" Exactament, aquesta és, fidelísimament aplicada, la doctrina de Lleó XIII i de Pius XI. Diu el primer, afirmant la necessitat d'intensificar la petita propietat per tal que siguin molts els propietaris: "Les lleis han d'afavorir aquesta propietat privada i, fins allà on sigui possible, han de procurar que en el poble els propietaris siguin molt nombrosos. D'aquestes coses en pervindran grans unitats; i, en primer lloc, la distribució dels béns estarà més d'acord amb l'equitat. Perquè la violència de les revolucions ha dividit els pobles en dues classes de ciutadans, posant entre ells una distància immensa. L'una és poderosíssima a causa de la seva riquesa... L'altra és la multitud pobre i feble, amb l'ànima ferida i disposada sempre a la revolta. Ara bé, si hom fomenta l'enginy d'aquesta multitud amb l'afany de posseir alguna cosa estable, a poc a poc l'una classe serà apropiada a l'altra i desapareixerà el buit entre els que ara són riquíssims i els que ara són pobríssims."

I referint-se concretament a la propietat de la terra, afegeix: "A més, hom farà produir a la terra pròdiga més quantitat de fruits. Perquè l'home, quan treballa la terra que és seva, ho fa amb un afany i una sollicitud molt més grans i àdhuc arriba a posar un gran amor a la terra que conrea amb les seves pròpies mans, i procura obtenir-ne no tan sols l'aliment, sinó també certa joia i comoditat per a ell i per als seus." I aquest afany de la voluntat, con-

clou el Papa, "no hi ha ningú que no vegi com contribueix a l'abundor de les collites i a l'augment de la riquesa dels pobles".

Refuta brillantment el Sr. Gil Robles la calumniosa imputació que les dretes pretenen l'anul·lació de les legítimes conquestes dels treballadors, i adreçant-se valentament als socialistes els diu no solament que estaran al seu costat per tot el que sigui justícia social, sinó que s'avançaran, si cal, a demanar la implantació de millores obreres. Aquestes són les paraules de l'esmentat líder: "Yo quisiera aprovechar este momento para salir al paso de las fáciles críticas que quizá desde aquellos bancos (señalando a los de la minoría socialista) se nos dirijan en algún momento queriendo esgrimir el viejo tópico de que nosotros venimos aquí contra las conquistas legítimas del proletariado. No voy a sincerarme, pero sí a hacer una manifestación categórica: *para todo lo que sea justicia social, por muy avanzadas que sean vuestras pretensiones, aquí encontraréis los votos que sean precisos; es más, nos adelantaremos siempre que creamos de justicia adelantarnos.* (Muy bien.)" I encara, eloqüentment, afegeix que la seva minoria "antes rasgaría sus actas que consentir sirvieran para perpetuar injusticias sociales".

També en això la veu del jove polític és ressò fidel de la veu de l'Església, la qual, per boca de Pius XI en l'Encíclica *Quadragesimo Anno*, protesta contra la satànica acusació que se li fa que "s'ha posat de la banda dels rics i no es commou cap mica de les necessitats i la penúria dels qui estan privats d'allò que és com la seva natural propietat". "Que aquestes coses — segueix dient el Papa — es pensen i es diuen sense cap raó i amb tota injustícia, ben clar ho demostra la història de tota l'Església i la mateixa Encíclica de la qual celebrem ara l'aniversari — la *Rerum Novarum* — és un testimoni eloqüent que només amb injustícia poden llançar-se contra l'Església semblants calúmnies i ultratges."

Seguint el consell del mateix Pius XI, el senyor Gil Robles s'esforça "a fer veure als socialistes que les llurs reivindicacions, en el que tenen de justes, es poden defensar molt més fermament amb els principis de la fe cristiana, i tenen una força de realització molt més eficaç en l'amor cristiana". Perquè "postulats i desigs d'aquesta mena — els que estan d'acord amb la raó i la justícia — en res no s'aparten de la veritat del Cristianisme i molt menys són propis del socialisme. Per tant, els qui això únicament

intenten, cap motiu no tenen per allistar-se al socialisme."

Finalment, una altra qüestió de dramàtic interès actual, tracta l'illustre diputat i professor, en el seu discurs. Ens referim a l'atur forçós, aquesta desoladora tragèdia dels nostres temps. Conscient dels deures gravíssims, no sols de caritat, sinó àdhuc d'"estricta justícia" que la llei de Déu ens imposa, afirma que la càrrega de l'atur forçós ha de recaure damunt tota la Societat, la qual cosa "es una necesidad absoluta, en nombre de la cual levantamos nuestra voz con el mayor entusiasmo". I continua: "Una Sociedad que se llama civilizada, una Sociedad que se llama cristiana, no puede ver con indiferencia que, según las estadísticas, haya en España 650.000 hombres que no tienen que comer. (Muy bien.) Para remediarlo, lo que sea necesario: seguros sociales, obras públicas, trabajos extraordinarios: lo que sea preciso, señor presidente del Consejo." I acaba amb un gest de noble audàcia, que potser a algú haurà semblat subversiu, però que és en realitat no sols autènticament cristià, sinó també autènticament antirevolucionari i per tant conservador: "¿Dinero? A buscarle donde lo haya, con reformas fiscales, todo lo avanzadas que sean menester, porque hay que acabar de una vez con el hambre de los hombres. (Grandes aplausos.)" Autènticament cristià, hem dit, pensant en aquell plany humaníssim de Pius XI quan parla "de la necessitat d'oferir a aquells que poden i volen treballar la possibilitat d'emprar llurs forces"; i hem afegit autènticament conservador recordant aquelles altres paraules del Sobirà Pontífex en què posa de relleu la seriosa amenaça que a la causa de l'ordre comporta l'existència matèxia de l'atur: "Aquest mal, tan extès particularment sota el Nostre Pontificat, afligeix un gran nombre de treballadors, *els enfonsa a la misèria i els exposa a mil temptacions; consumeix la prosperitat de les nacions i compromet, universalment, l'ordre públic, la pau i la tranquil·litat.*"

Bon començament ens sembla, aquest de les forces parlamentàries dretistes en el camp social. Que Déu illumini i inspire els diputats catòlics i que la seva actuació vibrant i decidida en la Cambra i fins des del Govern, obri les ulls a tants i tants treballadors que ignoren i conscientment menyspreen la doctrina social de l'Església, i retorni al si amorosíssim de l'Església les masses pròdigues que han abandonat la Casa paterna.

**BITLLETS DE FERROCARRIL
AUTOCARS / VIATGES A FORFAIT**

**EXCURSIONS COL·LECTIVES
BITLLETS MARÍTIMS I D'AVIONS**

**INFORMACIONS
I PRESSUPOSTOS
GRATUITS**

**VIATGES
&
TURISME
ESPLAI**

**FONTANELLA, 12, 1.er
Telèfon núm. 11565
BARCELONA**

L'Exposició del Nu i els seus fiadors

La sal que no sala

PER R. RUCABADO

"Quod si sal evanuerit, in quo salietur?"
(Si la sal s'esbrava, amb què serà, la terra,
salada?) St. Mateu 5, 13.

Ben cert que no teníem pla de parlar més de l'Exposició del Nu. Seran reunits, si Déu vol, en un fascicle els articles meus i les notes de les entitats que han protestat. Inaugurada i tot, consumada, oi més, la profanació del Nadal, semblava que el chor de reclamacions morals i ciutadanes que durant aquestes tres setmanes s'ha produït havia realment assolit crear per a l'Exposició del Nu un ambient advers. No volíem doncs tornar a ocupar-nos-en, sinó col·leccionar *ad perpetuam rei memoriam* tots els escrits. Aquest desembre ha estat prou abundant en tragèdies collectives, de les que ens afecten, de les que ens arriben al cor i ens susciten el comentari interessat, interessat a posar del nostre esforç un bri per evitar-les. Volíem parlar de la terrible revolta anarquista dels dies 8 al 12 per tota Espanya, allau de ferocitat salvatge arribada a uns graus increïbles, explosió — una de tantes — de l'anarquisme indòmit, indesarrelable, que devora el nostre poble i al qual contribueix en notòria manera l'anarquisme moral dels nostres intel·lectuals i dels nostres artistes. Volíem parlar de la mort del President Macià, deixant per als historiadors el comentari sobre el fet d'haver estat el seu darrer acte públic precisament la inauguració de l'Exposició del Nu, unint-nos a la pietat de la seva mort de cristià, i unint-nos a la indignació del poble catòlic per l'insult i el sacrilegi que el seu enterrament oficialment laic representa, insult que arriba a la barbàrie en l'acte d'arrencar públicament la creu del furgó mortuori. Volíem escriure sobre aquesta gran desgràcia de fora de casa, la catàstrofe de Lagny, a França, tal volta la hecatombe ferroviària més horrorosa que es recorda, succés consternador, impressionant, que es lliga amb moltes coses de què hem parlat aquí, i al qual volem tanmateix dedicar una estona de reflexió al·ligonadora. Ja veieu que els temes greus i urgents per dissort abunden, i els roben al nostre comentari, sempre ordenat al bé, a la pau i a l'ordre social cristià, uns crítics d'art, pròxims nostres, que han sortit a darrera hora abonant i absolut la infausta exhibició oberta el dia 15.

Nosaltres l'havíem deixada en una atmosfera d'antipatia i menyspreu per part de la consciència civil i d'avorriment per part de la consciència cristiana. Així la deixaren els documents de la Junta Diocesana d'Acció Catòlica, de l'Acció Popular, dels Fejocistes, dels Exercitants, de la Lliga contra la Pública Immoralitat, de l'Associació de Pares de Família, de les Dames de la Defensa Social, tant com els nombrosos articles d'esperits amatents a reflexar la indignació general contra un projecte tan allunyat del triomf de la moral cristiana, i que àdhuc humanament parlant, sense altres mires que la utilitat social i pública, és tan contradictori i tan contraindicat als interessos de la moralitat i dels

bons costums. Però heus ací que quan l'Exposició ha estat un fet, surten dos crítics d'art dels que hem de considerar *de casa nostra* (dels de l'altra banda no hem de parlar-ne, és clar; defensen el que és seu) a donar per bona l'Exposició del Nu, i això deixa — l'actitud d'un d'ells sobretot, que per produir-se en un diari confessional apareix més pròxim que l'altre — en descobert, si no en ridícul, als qui fonamentant i argumentant i raonant més que sobradament la nostra oposició, persones i entitats, ens havíem subscrit en contra d'aquella que avui més que mai considero com a veritable *Exposició de l'Escàndol*.

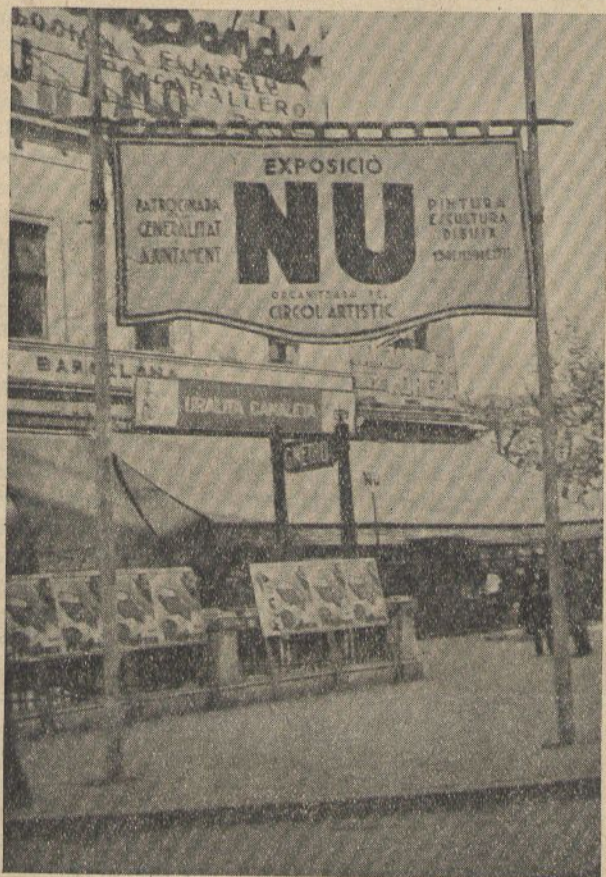
Un dels dos crítics, (són amics meus tots dos), respon de la bona fe i de la bona intenció, exclusivament artística, dels organitzadors, sols un moment enredats per la inducció nudista del conferenciant senyor Josep Francés, la literatura del qual, molt encertadament l'amic crític recusa i fins reconeix que la nostra escomesa el va "esmicolar". Reconeix, oi més, que hi ha "altres problemes tan o més importants que els problemes artístics", problemes que "sovint oblidem la gent del nostre gremi" (els artistes), als quals avisa que tinguin cura de no indignar-se massa per les reivindicacions d'un moralista. Alludeix i esmenta amb afectuosa paraula el meu nom i actitud... però en definitiva romp el foc en favor de la iniciativa del Círcol Artístic i fetes certes reserves sobre la insistència de la propaganda que estima excessiva, ret singular homenatge a la seva realització, (*video meliora, proboque, deteriora sequor*), fent gran elogi a la tasca del Jurat d'Admissió, la selecció del qual, o sigui el contingut de l'Exposició li mereix ampla lloança partint de la seva estricta posició de "*crítica purament artística*".

L'altre crític es carrega l'aggravant de sortir després de la consumada profanació del Nadal, és a dir havent-se comès l'ofensa que la Junta Diocesana d'Acció Catòlica temia i que expressament havia suplicat que no es cometés quan pregà al Círcol Artístic que clausurés l'Exposició del Nu abans de les festes nadalenques, súplica que ha estat menyspreada i desatada.

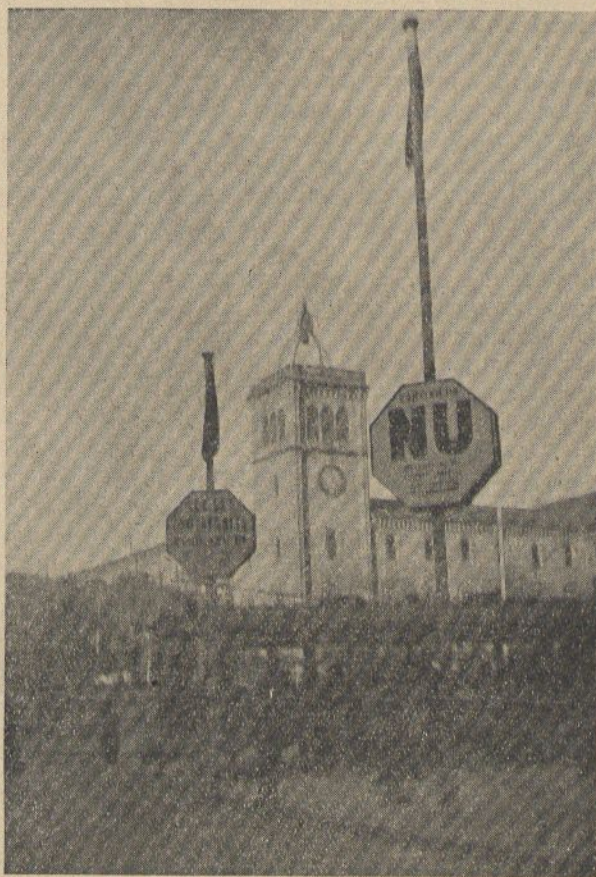
Un altre agravant és sortir en un diari que fou amatent a publicar tots els articles i manifestes de la campanya i àdhuc unes notes originals meves, i no vull altra sanció pels responsables que la incoherent lloança s'hagi insertat, sinó la feina que tindran a explicar als seus lectors i amics aquesta disparitat d'orientació i de criteri. Aquest crític d'art, que comença rectificand-se perquè totjustament va ésser el primer a qualificar, mesos enrera, d'*inconveniència* l'Exposició del Nu, ens introdueix ara a la seva rectificació amb una invocació la més inesperada: "*Gràcies a Déu (!) les coses d'aquesta exposició han derivat cap al bon sentit*" (!!) En resum, ve a dir que cal tranquil·litzar-nos. No hi ha motiu per a tanta alarma, perquè "ja no es fa cap propaganda de nudisme i d'impudor"; perquè "*s'ha abandonat la idea*

La bandera de guerra contra la honestat cristiana, en els dies de Nadal

L'escandalosa propaganda de l'Exposició del Nu per carrers i plaçes de Barcelona

Un reclam vergonyós, sense precedents al món civilitzat. L'anunci de l'entrada a l'Exposició del Nu damunt les escales de l'Estació subterrània de la Plaça de Catalunya, que serveixen per al Gran Metro i per als Ferrocarrils de Catalunya (Línies de Sarrià, Sant Cugat, Sabadell, Rubí i Terrassa.)

Per a educar les noves generacions. El reclam de l'Exposició del Nu davant de la Universitat de Barcelona. Milers de cartells iguals, cents de cartells il·lustrats i dotzenes de pals com el de la fotografia escampats per tota la ciutat desmenten l'afirmació que s'hagi "abandonat la idea de popularitat d'aquesta exposició".

El camí del Nu. Disc indicador per a senyalar "amb finalitat purament artística" (?) als viatgers i al públic l'itinerari de la indecorosa exhibició.

Exposició del Nu

Soterranis de l'Estació de Sarrià.

El màxim esdeveniment plàstic.

5.000 visitants en 2 dies.

Matí: de 11 a 2 quarts de 2.

Tarda: de 5 a 8.

EXPOSICIÓN DEL NU

Organitzada per el Círcol Artístic

El màxim esdeveniment plàstic

Visita: matí de 11 a 2/4 de 2; tarde de 5 a 8.

Soterranis de l'Estació de Sarrià

Dos anuncis típics que proven que no són pas propòsits "purament artístics" els que inspiren aquesta exposició sinó, com ho diuen en totes les seves lletres, treure partit del seu caràcter d'atracció... "plàstica" (entengueu carnal). (Retalls respectivament del Noticiero, 18 desembre i de La Vanguardia del 22, ambdós pertanyents a la secció "Diversiones particulares".

Fotografies CABO

de la popularitat de l'Exposició" [mireu les fotografies adjuntes]; perquè han posat el preu d'entrada a dues pessetes i a pesseta [i a pesseta els dies festius: no és un preu popular, no és el preu universal de les exposicions d'art a Barcelona? Mireu el facsímil dels anuncis de l'Exposició del Nu entre les "Diversions particulars" amb l'incentiu de l'atracció "plàstica"]; perquè el contingut és "tot molt ben escollit, obres molt ben orientades, producció en general de seriosos esforços d'artista" i perquè el Jurat d'admissió "ha fet bona feina i a consciència", paraules que precedeixen el més fervorós i entusiasta elogi de les obres exposades. Elogi sense reserves ni peròs ni *distingos* morals de cap mena, que fa, com el crític primer, en pla de "crítica purament artística", únic valor que, segons es veu, interessa els crítics d'art cristians de casa nostra...

Però heus ací un fet curiós: ni l'un ni l'altre d'aquests dos crítics gosen estampar el nom del certamen del qual surten fiadors. Com si la ploma els tremolés de posar el mot impúdic en diaris de dreta al front no del blasme propi de diaris de dreta sinó d'una impròpia i temerària apologia, l'un rotula la seva crítica: "L'Exposició del Círcol Artístic", l'altre "L'exposició de nus del Cercle Artístic" (Exposició de nus no vol dir la mateixa cosa que Exposició del Nu). Tots dos es veuen, doncs, forçats a estrafer el nom, i amb el nom la significació i el programa, per a fer passar l'apologia. Ni l'un ni l'altre gosen escriure en totes les lletres i amb tota la nuesa, *Exposició del Nu*, i velen púdicament l'estridència del mot, sentint-se ells mateixos el *shocking* a la punta de la ploma i a la punta de la consciència. ¿Per què, doncs, no l'anomenen pel seu nom tal com els iniciadors l'han concebuda i l'han volguda? Com gosa un d'ells dir que "gràcies a Déu aquesta exposició ha derivat cap al bon sentit", si ell mateix no s'atreveix a estampar sota els ulls dels seus catòlics lectors el nom sencer i veritable, íntegre i detonant, el nom d'una cosa que en el fons del seu cor prou sent que no pot ésser beneïda de Déu?

Jo m'adreço als dos crítics fent apel·lació al que hi ha en ells fora del tros purament artístic de llurs indivisibles personalitats. M'adreço al cristià que hi ha en cadascú d'ells, i singularment al pedagog que hi ha en el segon dels dos amics en qüestió. Crec arribada l'hora de recordar, a ells i a molts altres, que la posició d'una "crítica purament artística" és amoral i deslligada d'obligacions socials morals i religioses. Crítica que per si sola es classifica com a liberal, en l'estricta sentit doctrinal de la paraula. Crítica que pugna amb el sentit social que necessàriament ha de tenir la crítica artística feta i circulada entre catòlics. Ja m'he adonat que un dels dos crítics alludits se situa voluntàriament en una posició de *mundà*, que li serà probablement molt confortable per a viure, però que em sembla que ha de fer-li molta nosa a l'hora de la mort. I certament que no és inoportú pensar en la mort en parlar de l'Exposició del Nu, tota vegada que una de les personalitats que l'inauguraren emmalaltí l'endemà mateix i ha donat ja el seu compte a Déu. Jo no parlo amb el crític d'art; jo parlo amb el cristià que hi ha a dins del crític d'art. I als dos amics que es troben en aquest cas, i a molts d'altres per analogia inclosos en aquesta posició que pot i deu anomenar-se *liberalisme artístic*, em permetré fer-los algunes reflexions d'evident necessitat i summa urgència.

Si la norma dels crítics catòlics d'art ha d'ésser

l'art per l'art, exactament igual que els independents, ens trobarem, i de fet ens trobem ja, en l'imperi de la idolatria de la tècnica, de l'art intangible, de l'art amoral i dels artistes amorals, en plena anarquia i anarquisme dels artistes, i aquests dies totjustament es produeix una altra manifestació explosiva d'aquesta rebel·lió de l'artista contra la societat que l'envolta, contra la moral, l'honestedat, la convivència, i àdhuc contra el sentit comú. Em refereixo a l'exposició d'En Salvador Dalí: els excessos francament pornogràfics les "peces de misèria intel·lectual i moral" (1) que mostra són objecte d'escandalitzats comentaris de gent allunyada de les penyes artístiques, però per a En Salvador Dalí els crítics, àdhuc alguns de dreta, han tingut suavitats i benèvoles "comprensions". La feina dels crítics d'art de diaris catòlics hauria d'ésser sotmesa a crítica i revisió moral. La present autonomia de les seccions d'art, espectacles, etc. de molts col·legues de dreta dona lloc a veritables defeccions. Ço que passa amb el cinema clama a Déu; rotatius netament catòlics publiquen grans reclams il·lustrats i amb text suggestiu, de les més infectes i escandaloses pel·lícules americanes. Algun dia s'haurà de convocar un congrés a porta tancada per a parlar d'aquest seriós problema intern de la premsa catòlica. Un dels casos més típics d'aquestes defeccions és aquest que estem lamentant ara. Que un diari catòlic que ha publicat editorials, extractes, notes d'entitats, reproduccions íntegres d'articles i de manifestos contra l'Exposició del Nu, publiqui la ressenya del seu crític d'art, que desmenteix, contradiu i entrebanca la campanya moralista.

Tornant ara a la conversa amb aquests crítics, que voldria que fos familiar sense perdre, però, ni una mil·lèsima de l'enèrgica intransigència amb què hom ha de barrar el pas a l'onada corruptora, referint-me a l'absolució que l'un i l'altre fan de les obres compreses a l'Exposició del Nu, jo, que no l'he vista ni la vull veure, espero que tard o d'hora cauran els documents a les meves mans, i aleshores parlarem de "la bona feina i a consciència que han fet les persones de recte esperit que formen el Jurat d'Admissió". Mentrestant és necessari advertir a aquestes persones, i als crítics que les avalen, que el Jurat d'Admissió de l'Exposició del Nu ha esdevingut *ipso facto* solidari dels propòsits explícits del Círcol Artístic estampats en totes lletres en la primera convocatòria i en la segona, propòsits consignats en document oficial i no desmentits en cap nota oficiosa ni de cap manera. Aquells propòsits eren "donar una lliçó educadora" que "desfés tota mena d'arcaics prejudicis" i que "vingués a revelar l'eficàcia moralitzadora de l'Art". Totes les persones i personalitats que han intervingut en la tasca del Jurat, han col·laborat a un disseny que traduït del dialecte dels hipòcrites a clara llengua cristiana no vol dir altra cosa que combatre i desfer la prevenció que contra el nu hi ha per part de la religió i de la moral cristiana. Tard o d'hora tindrem, dic, ocasió de revisar fins a quin punt ha estat complert l'afany de "puresa" i "castedat" que el Círcol Artístic segons la nota d'octubre volia obtenir, per bé que caldria entendre'ns primer sobre el significat que les paraules i les virtuts de castedat i puresa tenen per

(1) Article d'En Manuel Brunet *Una inconveniència*, publicat a *La Veu de Catalunya* del 17 desembre i dedicat a l'Exposició del Nu, amb un comentari final sobre la d'En Dalí.

als qui han signat la teoria de l'eficàcia moralitzadora de l'Art i han signat en la pràctica, entre la primera convocatòria i la segona de l'Exposició del Nu, entre octubre 1932 i febrer 1933, l'organització del ball de disfresses celebrat per Carnaval a "La Bohèmia". No m'agradaria que la polèmica es profunditzés fins al punt que em veïés obligat a exhibir documentació històrica sobre aquests i altres antecedents, no negligibles, però, quan es tracta d'informar sobre els mèrits contrets per una entitat que vol parlar de moral, que vol educar, que vol parlar d'eficàcies moralitzadores, de castedat i de puresa.

Mentre arriba l'ocasió, em serveixen de govern personal testimonis de la meua confiança, els quals m'han parlat de la baixa qualitat artística d'aquesta Exposició, fora de l'obra d'algun mestre antic. Les acadèmies d'En Fortuny, que tota la vida havíem vist a Llotja, escaients en una escola de dibuix malgrat el seu realisme, estan absolutament fora de lloc a l'Estació de Sarrià, com estaria igualment fora de lloc donar allí, a pretext de divulgació científica, una lliçó pràctica d'obstetrícia, molt oportuna a l'Hospital. El record que un dels crítics ha fet, que en temps del Dr. Torras s'havia autoritzat a St. Lluc l'estudi del nu femení, és absolutament abusiu, quan es demostra que del Dr. Torras i Bages, qui certament ho autoritzà per a fins escolars i professionals, no se'n recorda ningú en el dia d'avui, ningú dels qui per deure elemental hauria de rememorar les lliçons magnès d'aquella càtedra magistral de qüestions de moral i de qüestions d'art. Aquelles lliçons que tantíssims tenen avui dia rovellades, i oblidades, sobre l'*Ofici espiritual de l'Art*, avui que l'art es fa servidor oficial de la matèria, sobre la *Llei de l'art*, avui que ens dolem que l'art i els artistes i els crítics, no tenen ni volen llei; sobre el *Culte de la Carn*, sermó on flagellava exactament això mateix que nosaltres estem flagellant, i que porta fragments que semblen escrits per al dia d'avui, com aquell que molt oportunament un diari retallava: "N'hi ha prou amb passejar-se per alguna de les grans ciutats i sobretot per Barcelona per a veure l'espectacle de la Carn feta Senyora del Món. Puix que la Carn es passeja triomfalment pels carrers i places i domina, i fins la gent honesta li paga vassallatge... i les Belles Arts i la Literatura en bona part s'han convertit en una *alcavoteria de la carn*, com allà en les decadències gregues i romanes."

"Què hi diria el Bisbe Torras?" es demana amb grandíssim fonament el redactor que publica al marge de l'Exposició del Nu aquell oportuníssim text. ¿Què hi diria el Bisbe Torras i Bages que al sol anunci d'una iniquitat que anava a cometre's a una ciutat del seu bisbat sota el nom d'"*El ball de la puresa*" intervingué amb gest amatent, i a les Obres Completes es pot veure l'enèrgica i copiosa lletra que preparà, contra el projecte (2), el qual aquí sí que es pot dir "gràcies a Déu", per ministeri del seu pastor avortà totalment? ¿Què diria el Bisbe Torras i Bages en veure avui i ara, ¡i per Nadal!, glorificat l'idol, glorificada la carn sota la nomenclatura artística del Nu, i en veure immòbils i acovardits o fascinats pel malefici, molts que haurien de recordar-se que són cristians i que no volen saber sinó que són artistes, malograda l'obra cristianitzadora que amb tants d'afanys el Doctor Torras i Bages i En Joan Llimona edificaren?

Els crítics alludits haurien de saber que el més greu no està en les obres, sinó en el perquè i el

com les obres són aplegades. El greu i més que greu, gravíssim, és el fet que, per primera vegada els nus artístics són més que tolerats o admesos en una exposició general; són aplegats en una exhibició *exclusiva, popular* (amb permís del segon crític) i *oficial* (sota el patronatge de les autoritats; patronatge, negat avui dia a la imatgeria religiosa, perseguida i exterminada en totes les dependències oficials per aquelles mateixes autoritats, circumstàncies que els crítics de diaris catòlics no tenen, segons penso, dret a oblidar) (3). És a dir, aplegats en una exhibició que constitueix una veritable *glorificació* del Nu. Que eleva el Nu a la categoria d'homenatge cívic. I l'homenatge al Nu com a tal Nu, ni que sigui nu artístic, no es pot cristianament subscriure, sots pena d'incórrer en pecat de paganisme. No és el mateix tolerar els nus que glorificar el Nu. I el pecat d'aquesta exposició és el glorificar el Nu, elevar aquesta paraula-programa a l'admiració, la veneració, l'acatament de tota la ciutat. Per això diu amb raó molta En Manuel Brunet que la tal exposició és "un repete a la ciutat". I aquest sentit de *totalitat*, aquest sentit *social*, aquest sentit *de ciutat*, aquest sentit *moral*, perquè moral vol dir a la vegada regla de relació i vol dir costum, és a dir convivència en la pau i en la justícia, aquest sentit de judicar l'Exposició del Nu *dins del nostre marc i quadre social*, aquest sentit ha mancat totalment als crítics d'art que l'abonen i afiancen.

Aquests crítics esmussats per la llarga habitud de condescendència amb les fallides i davallades que d'un temps a aquesta part senyalen amb gràfic descendent el nivell intel·lectual i moral de la gent d'art, davallada que les obres reflexen, s'han trobat sense energia per a una vigorosa reacció de consciència, i per això voleien com fulles que s'emporta el vent, com bolles inertes que el foc se'n duu enlaire, *seguint el corrent artístic*, en contrast flagrant, en contradicció colpadora amb els altres cristians que s'han sentit ofesos. Aquests crítics sense crítica, són *la sal que no sala*, la sal esbravada que no preserva de la corrupció...

No han vist, — pitjor, no han volgut veure, — perquè l'instint ja els ha guiat en l'acte simptomàtic que hem registrat, de refusar d'escriure íntegrament el nom exacte d'allò que ells defensaven, — no han volgut esbrinar el perquè d'aquest refús revelador de llurs estilogràfiques. No s'han volgut adonar que l'escàndol radica precisament en el títol, en les lletres *N, U, NU*. Títol estrident, subversiu, anarquista, mot de guerra, que en so de guerra (... "*desfer arcaics prejudicis*" ...) els iniciadors han volgut passejar, fer voleiar, hissar en bandera, per tota la ciutat, plantar-lo a la cara, amb insolència, amb provocació, fent-lo menjar i mastegar, a una ciutat que com a europea i catalana té per fonaments i pedres dels murs les virtuts, els hàbits, les tradicions, els costums de la civilització cristiana.

La matèria és greu i urgent. És una guerra de fronteres i estem fent tasca defensiva. L'Exposició del Nu formarà època. I els que la combatem amb

(2) Dr. Torras i Bages. Obres completes. Vol. IX, pàgines 331 a 339 (any 1911).

(3) El corresponsal d'*El Debate* a Barcelona ha fet remarcar en un recent reportatge l'odiós contrast que la Generalitat de Catalunya que patrocina l'Exposició del Nu ha prohibit que els infants asilats a la Casa de Caritat poguessin fer el tradicional pessebre de Nadal.

tot el nostre braó, a desgrat de les defeccions, a desgrat dels crítics i altra gent d'art que tenen el cor guanyat segons confessa un d'ells per les molícies *mundanes*, combatent *el Món*, precisament, enemic nostre i de Crist, enemic com la Carn i com llur pare el Diable, que avui pren cos visible en les infernals irrupcions de la F. A. I., seguirem, si Déu ens ajuda, en la trinxera. No treballem pels interessos artístics, sinó pels interessos morals i socials del nostre poble.

Els mundans que s'han posat a la boca, ben a despropòsit, el nom del Dr. Torras i Bages, faran bé, com farem bé tots, de considerar que les seves paraules últimes, cimal d'un pastoratge constant sobre el ramat fidel de Catalunya, quan recorda que Jesucrist no ha vingut al món a fer intel·lectuals sinó a fer homes pràcticament virtuoses, volen dir que Jesucrist no ha vingut al món a fer artistes ni homes d'educació estètica, sinó homes de vida moral. Perquè els terribles trontolls, crims, atraca-

ments, assassinats, robatoris que estem patint, les violències i abominacions que hem sofert aquests dies, fruit de propagandes antisocials i nihilistes, aquestes salvatjades inhumanes, atemptats, incendis, voladures de ponts i de trens que hi passen, llançament d'ampolles inflamables, bombes i dinamita arreu, amb centenars de morts i de ferits, produïts en poques hores, sense cap raó ni motiu, fent el mal pel mal (diabòlica traducció de *l'art per l'art*; "la guerra és la guerra", digueren uns anarquistes segons reporta un diari, a un obrer que els reptava per la infame col·locació de l'artefacte que tantes víctimes féu caure a la Plaça del Padró) en una veritable passió i bojeria de fer mal, talment com feres que es fessin escàpoles del Parc, proven i afermen aquesta veritat social primària. Proven i ensenyen la primacia de la moral sobre l'art per a la convivència social de l'home. Perquè tràgicament es demostra que sense art els homes poden conviure, però que sense moral, no.

L'anti-Estat

PER GASTON GERARD

L'Estat encarna, arreu del món, la idea i el fet del Poder. Es considera l'entitat sobirana, damunt la qual encara no ha estat possible de crear ni tan sols una organització internacional de caràcter co-actiu i sancionador. L'Estat, per tant, és avui la societat organitzada pel dret i per al dret, veritablement creadora del dret positiu, segons les normes eternes de la llei natural. El dia en què l'Estat pogués tenir una altra entitat per damunt seu en matèria de dret positiu, ja no seria Estat. L'Estat s'hauria encarnat en aquella entitat superior.

No creiem que ningú pugui, en bona doctrina, desconèixer aquests principis. O l'Estat és sobirà, o l'Estat no és Estat.

¿Què diríem, doncs, d'un Estat que tolerés que en el seu mateix si es bastís un agrupament d'entitats que, no solament desconeguessin la llei dictada per ell, sinó que fessin programa de desacatar aquella llei amb la finalitat d'enrunar el mateix Estat, precisament? ¿Què diríem d'un Estat que admetés ciutadans que es proposen desconèixer les seves lleis, no complir-les, i que per aquesta feina es valgessin dels mateixos drets — de llibertat d'impresma, de reunió, d'associació, etc. — que el propi Estat els reconeix?

Doncs aquest ha estat, fins ara, el cas d'Espanya i de l'Estat espanyol. En el seu si s'ha organitzat un agrupament que, sota aparences obreres i d'intervenció en problemes de treball, ha proclamat que el seu enemic és l'Estat, que els seus mitjans són dirigits a enderrocar l'Estat, i que organitza revolucions per enderrocar el propi Estat. I, el que és més greu, que per tota aquesta feina es val de les llibertats constitucionals garantitzades pel mateix Estat.

Si a tan poc arribava l'instint de conservació d'un Estat semblant, creuríem que es tracta d'un Estat suïcida. Però encara hi ha quelcom més greu. Aquest agrupament proclama a tots els vents que no es vol sotmetre a determinades lleis, i l'Estat així ho admet. ¿No diríem ja llavors que el veritable Estat no és pas el que apareix sota el nom de tal, sinó

més aviat l'altre, el que formen els homes d'aquest agrupament indisciplinat i que pot o no admetre les lleis dictades pel primer?

Doncs aquest és el cas de l'Estat nostre davant la C. N. T. i davant la F. A. I. Un dia, l'Estat dicta una llei preceptiva perquè els conflictes de treball siguin sotmesos a uns organismes oficials, dits Jurats Mixtos; la C. N. T. diu que ella no respectarà ni admet aquesta llei, i és tolerat que en tot conflicte social es prescindeixi, per la C. N. T., de les resolucions dels Jurats Mixtos, entitat oficial.

Un altre dia es vol fer complir la mínima legislació sobre vagues, i la C. N. T. organitza vagues sense subjectar-se a la llei i sense ni tan sols avisar el dia del començament de les vagues.

Més enllà ve una llei que organitza tot un aparell jurídic regulador de les associacions professionals; i la C. N. T. diu netament que no accepta aquesta llei, i la llei resta sense efecte, ja que ni les inspeccions, ni els llibres, ni les inversions, ni la recaptació de quotes, ni els acords de determinats problemes són sotmesos a la Junta General. I l'Estat passa pel contrasentit enorme de no fer complir aquesta llei a la C. N. T.

I encara més; esclaten conflictes greus, es produeixen vagues gravíssimes per a la vida total de la societat; les autoritats es proposen intervenir-hi i en nom de l'acció directa són refusades les dites intervencions pels elements de la C. N. T.

I aquesta organització que s'anomena anarco-sindicalista pot encara viure dins l'Estat, i pot viure una vida de privilegi que li permet admetre o no admetre les lleis, encarar-se amb l'Estat, discutir-li les seves resolucions i reservar-se el dret d'acceptar-ne o no acceptar-ne les conseqüències.

Davant d'aquest fet evident, nosaltres demanem: No és cert que tenim un Estat dins un altre Estat? ¿No és evident que la C. N. T. i la seva dirigent, la F. A. I., han viscut aquests darrers anys com un veritable anti-Estat? ¿I pot això continuar un sol moment més?

En començar l'any, renovem-nos i intensifiquem el nostre treball

PER J. CIVERA I SORMANI

En aquells temps que es van aprovar a les Corts Constituents les lleis laiques, de les quals es vanen els socialistes i llurs aliats, segurament, ni els més optimistes, van preveure la sorollosa derrota que han obtingut els elements sectaris. Certament que tots teníem l'íntima convicció que els perseguidors dels catòlics no podrien seguir mantenint molt de temps llurs posicions; però ningú no creia que s'ensorrés tan ràpidament el bloc marxista que tenia el propòsit de bandejar del nostre país la civilització cristiana. Afortunadament el perill ha passat, però no hem d'oblidar que les tempestes es repeteixen amb molta facilitat. Una nau no es pot considerar segura fins que solca les aigües quietes del port. Mentre es troba en alta mar, existeix el perill de no poder resistir la fúria de la tempestat. La nostra nau es troba encara lluny de la seguretat del port.

Confessem sincerament que ens feia molta de por l'actitud de certs sectors de dreta de Madrid. Hom endevinava en llurs dirigents el desig de provocar un conflicte que únicament Déu sap les derivacions que hauria tingut. Sortosament s'ha imposat el seny i han vençut els elements que tenen un concepte elevat del catolicisme. Els que el feien servir de bandera política han fracassat. Certs elements pretenien que el catolicisme fos l'aglutinant que unís totes les dretes per a determinades finalitats polítiques. L'intent no ha reeixit. *A B C* i altres diaris d'identica ideologia han perdut el temps.

En les actuals Corts el diputat catòlic Gil Robles s'ha col·locat a la capdavantera. És, sens dubte, la figura de més relleu del Parlament espanyol. Per a tots aquells a qui interessien molt poc les qüestions d'ordre polític i ens preocupen extraordinàriament tots els problemes de caràcter espiritual, tenen una gran importància les paraules que ha pronunciat el senyor Gil Robles en definir la posició del seu grup.

El grup que presideix aquell eminent orador està capacitat per assumir la responsabilitat del poder. El discurs que va pronunciar el dia 19 de desembre caldria que fos meditat per tots els nostres catòlics. És segurament la peça oratòria més perfecta que s'ha pronunciat al Parlament espanyol. De cop i volta En Gil Robles s'ha col·locat a la capdavantera de tots els polítics de Madrid.

El senyor Gil Robles i els amics que el segueixen no creuen que cal portar una pertorbació al país per a destruir l'obra sectària que fins ara han realitzat els polítics que han detestat el Poder.

Referint-se a les formes de Govern, digué el senyor Gil Robles en aquell parlament memorable: "No habíamos tenido parte alguna en el advenimiento del régimen; sinceramente hay que reconocer que lo habíamos visto venir, con dolor y con temor. Pero, una vez establecido como una situación de hecho, nuestra posición no podía ser más que una: acatamiento leal al Poder público, no sólo no creando dificultad alguna, sino por el contrario, dándole

todas las facilidades que fueran precisas para que cumpliera su misión fundamental."

Aquestes paraules no van plaure a certs elements que creuen que hom pot jugar amb el prestigi del catolicisme. El Dr. Albifana, posem per cas, és un senyor que encara creu que els catòlics tenen el deure d'ajudar-lo a crear el partit que ha d'esfondrar l'actual règim polític. No sabem quin dret tenen els seglars de parlar en nom i representació del catolicisme.

És tan densa la bena que porten als ulls certs elements polítics que tenen la pretensió de monopolitzar el catolicisme, que, en comentar el discurs del senyor Gil Robles, volem creure que sense donar-se'n compte es van col·locar dins de la cleda dels elements addictes a l'Acció Francesa.

Estimo i venero tan profundament el Sant Pare, que no puc capir que un catòlic pugui donar-li una llançada. Creure que el Papa quan dóna normes i orientacions als catòlics desconeix la situació política i els problemes interns del respectiu país, és una estupidesa. El Sant Pare sempre orienta bé, perquè abans de dictar normes esbrina quines són les necessitats del país al qual es dirigeix.

Cal també recollir les paraules que va pronunciar el senyor Gil Robles, condemnant clarament el feixisme. Vegeu el que va dir contestant una interrupció del senyor Primo de Rivera:

"No creo preciso discutir con nadie en estos momentos, y menos con persona a quien estimo tanto como al señor Primo de Rivera, la conveniencia de una dictadura de izquierdas o de derechas, ni tampoco las soluciones venturosas de una dictadura de tipo nacional. Yo sé por dónde su señoría va, y he de decir, para que a todos nos sirva de advertencia, que por ese camino marchan muchos españoles, y esa idea va conquistando a las generaciones jóvenes, pero yo, con todos los respetos debidos a la idea y a quien la sostiene, tengo que decir con toda sinceridad que no puedo compartir ese ideario, porque para mí un régimen que se basa en un concepto panteísta de divinización del Estado y en la anulación de la personalidad individual, que es contrario incluso a principios religiosos en que se apoya mi política, nunca podrá estar en mi programa, y contra ella levantaré mi voz, aunque sean afines y amigos míos los que lleven en alto esa bandera."

Aquestes paraules són dignes d'un polític cristià. La divinització de l'Estat i l'anul·lació de la personalitat individual són concepcions incompatibles amb el cristianisme.

En moltes coses els catalans anem una mica endarrerits, i seria altament sensible que els catòlics d'altres terres germanes ens passessin al davant. Cal confessar que a Madrid hi ha un nucli selecte que ja fa molt de temps que s'està preparant per a intervenir amb eficàcia en la política espanyola. Dintre d'aquest nucli hi ha joves molt cultes i força intel·ligents.

L'actuació d'aquells germans ens ha de servir d'estímul. No podem romandre amb els braços creuats. Cal que passin aires de renovació per les nostres entitats, si volem que tinguin eficàcia la nostra actuació. Esgrimir en les lluites modernes les armes que esgríem fa cinquanta anys és perdre el temps. Avui es venç amb l'arma de la cultura.

Déu vulgui que en començar l'any ens disposem a esmenar els nostres errors i ens unim tots deixant de banda tot allò que ens pugui dividir, per aturar l'allau sectària que es proposa destruir la civilització cristiana.

És natural que cadascú de nosaltres col·labori en les organitzacions polítiques que tinguin una afinitat amb la nostra ideologia; però no deixem de banda les coses eternes per a lliurar-nos en absolut a les coses accidentals i passatgeres. Certament que té una gran importància el bon govern d'un poble, però també en té tot allò que afecta l'esperit, perquè és impossible esperar grans coses d'un país materialitzat. Posem per damunt de tot els interessos espirituals. Els materials són tants els qui els defensen, que no cal el nostre esforç. L'home, encara que nosaltres no l'esperonem a treballar, mai no deixarà d'aconseguir aquelles coses que li calen per al sosteniment de la vida. En canvi sovint oblida que porta dintre el pit una ànima immortal. Per això cal intensificar la nostra actuació en l'ordre espiritual i en l'intellectual. En aquests dos ordres no hem de voler que ningú ens passi al davant. La bandera de l'esperit i de la intel·ligència ha estat constantment enarborada pels catòlics de totes les èpoques.

Per Sant Ramon de Penyafort

La pròxima festa

Som a gener i s'apropa el dia 23, festivitat del nostre gran Patró Sant Ramon de Penyafort. Així és que convé que mentalment i econòmicament ens preparem per a dignament celebrar-la. Desitjariem poder fer-ho almenys amb la solemnitat de l'any passat, o major encara, si això fos possible, a honor del sant "Confés de Reis i de Papes", gran penitencier de l'Església i mestre canonista, "un dels catalans de més potència civilitzadora" com ha dit d'ell el qui és en certa manera remot successor seu en el mestratge del nostre poble, el Bisbe Torras i Bages.

Agraïrem, doncs, els donatius dels nostres amics i devots del Sant, per tal que les funcions en el sepulcre gloriós a la Seu barcelonina puguin fer-se amb el degut esplendor. Oportunament publicarem el programa, i mentrestant invoquem en els difícils moments actuals la protecció de Ramon de Penyafort, del Pare Sant Ramon, antic patró de la ciutat de Barcelona i per tant de la terra de la qual Barcelona és cap i casal: de Catalunya.

Donatiu rebut

De J. C. (Per a l'oli de les llànties). Ptes. 5

Grans mercès i que el Sant li ho pagui.

Cerebrino Mandri

Cal que ho recordeu sempre! Res estranger no s'ha de prendre. Contra el DOLOR, tenim el millor remei. Useu sempre: **CEREBRINO MANDRI**

No perjudica mai.
Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

ACADEMIA BAIXAS
Carrer Pi, 1, primer - BARCELONA

DIBUIX I PINTURA

Dibuixos artístics i industrials. Classes per a les escoles d'Arquitectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges i Belles Arts.

Local amb entrada independent per a senyoretes

Ultra
SIMPLEX
ASPIRADOR
PARA EL
POLVO
EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH
RDA. S. PEDRO, 7
PUERTA DEL ANGEL, 25
TADINERIA, 33
TELEFONOS:
1923 y
19613

Demostraciones gratis a domicilio

Moviment catòlic

L'Acció Catòlica. — La publicació de l'encíclica "Quadragesimo anno" i l'organització de l'Acció Catòlica són dos fets culminants de la vida social dels temps moderns que comporten una renovació de la vida religiosa, social i política del món.

L'encíclica "Quadragesimo anno" assenyala el camí que ha de seguir l'estructuració de l'estat modern, fracassada la democràcia i fracassat el nacionalisme abrandat. L'organització de l'Acció Catòlica és una empresa genial que estableix una unitat d'acció del món catòlic en el camp religiós, en el camp social i, d'una manera indirecta, en la vida de l'estat.

La vida catòlica, repartida en múltiples congregacions i associacions piadoses, les més de les vegades desarticulades de la parròquia, havia perdut la seva vitalitat. Per altra banda, la formació dels catòlics era sumament deficient. El catòlic que no viu articulat en el Corpus Christi mysticum porta una vida llanguida i anèmica. D'aquí la idea genial de vigorejar la vida catòlica retornant a l'oragintzació parroquial i estructurant l'Acció Catòlica segons l'ordre natural d'edat i de sexes. Les columnes fonamentals de l'Acció Catòlica són quatre: homes, dones, joves i noies. Tothom pot formar part de l'Acció Catòlica.

Els nostres rectors avantpassats tenien el costum de distribuir els diumenges del mes fent que el primer, dedicat a la Mare de Déu del Roser, combreguessin les dones; el segon diumenge, les noies; el tercer, dedicat a la minerva, els homes, i el quart, els joves. La majoria de parròquies catòliques suïsses encara avui tenen una pràctica semblant.

L'Acció Catòlica vol intensificar la vida religiosa dels quatre grups; vol que les congregacions i associacions piadoses hi quedin incorporades; reclama que aquests grups actuïn fora del temple en la família, en la vida social i després en la vida ciutadana. Són unes directives perfectes: primer, sòlida formació religiosa; segon, intensa activitat social catòlica i després solament acció política.

A començaments d'octubre es va estructurar d'una manera exemplar l'Acció Catòlica a Alemanya, la qual exigeix que a cada parròquia cada grup tingui la seva junta, de la qual han de formar part els representants de les congregacions i associacions piadoses del sexe i edat corresponents instaurades a les parròquies; cada diòcesi té la seva junta formada pels presidents i consiliaris de les quatre branques diocesanes d'Acció Catòlica i, a més, existeix el secretariat central, dirigit pel Cardenal de Colònia, amb un president i sis representants de les arxidiòcesis.

A Portugal acaba d'organitzar-se l'Acció Catòlica i també s'han fet quatre grans divisions: homes,

dones i les joventuts respectives. Hi ha una junta central que resideix a Lisboa, juntes diocesanes i juntes parroquials en cada parròquia. Les obres d'ensenyança, acció, educació, beneficència estaran connectades amb l'Acció Catòlica.

Les juntes tindran el mandat per tres anys. I l'episcopat en una conferència establirà el programa mínim de les activitats de l'any.

L'Acció Catòlica portuguesa s'ha posat sota la protecció de Crist Rei i de la Mare de Déu de Fàtima.

Expansió i activitats de la "Gesellenverein" (associació de fadrins). — Copiem del report del Congrés anyal d'aquesta organització de joventuts alemanyes, celebrat el mes de juny passat a Munic, les següents notes sobre les seves activitats:

La "Gesellenverein" té a Alemanya, 370 cases, 20.000 llits, tallers de formació i aprenentatge, classes per a instrucció, etc. En aquestes cases hi ha borses de treball, secretariats d'informació, etcètera. 6.000 socis sense feina han pres part als treballs de prestació en 90 campaments. Aquesta organització vetlla per la formació tècnica del fadrí. En 1931 tenia 400 seccions tècniques; va organitzar 850 cursos professionals en els quals van prendre part 42 mil alumnes. En 1932 l'assistència per a vianants va proporcionar estatge per una nit a 387.000 individus, 356.000 dels quals foren gratuïts. Demés aquesta associació té organitzades unes 1.000 residències. Les associacions de fadrins del Reich són unes 1.980; a Àustria unes 100; a les regions alemanyes dels països balcànics n'hi ha 40; 30 a Polònia; 7 al Tirol; 20 als Estats Units; 80 a Suïssa; 120 a Holanda; 50 a Hongria i 40 a Romania.

Aquesta organització de joventuts, fundada pel sacerdot Kolping en 1869, és modèlica, desplega unes activitats religioses i socials exemplars. Són l'ànima de la vida religiosa de la parròquia on radiquen i fomenten la companyia, la vida barata, el mutualisme i l'estalvi entre la joventut obrera i la dependència.

Missió de la Universitat catòlica. — El Cardenal Maurin, arquebisbe de Lió, en un parlament admirable pronunciat en l'avinentesa de l'obertura de curs de la Facultat catòlica d'aquella ciutat, ha posat de relleu la triple missió de les universitats catòliques: han de guardar la tradició doctrinal de l'Església que remonta a molts segles enrera; han de crear un "milieu" favorable per a la preservació de la fe als joves estudiants catòlics i han de formar una selecció de professors i homes de ciència que pugui fer la competència en el camp científic i en el pedagògic.

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra-Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella. 15

Cercles d'estudis d'educació social

Fa tres mesos, poca cosa més, que es reunia a Vic la darrera Assemblea d'Acció Popular; tres mesos que es concretaven en una ponència i unànimement s'acceptaven unes conclusions per a la creació, en totes les Parròquies, de Cercles d'Estudis d'Educació Social de patrons i d'obriers, i en tot aquest poc temps s'ha format ja tot un ambient i creat una opinió a favor dels cercles d'Estudis Socials. En els periòdics de la Capital, principalment des d'*El Matí*, i també en els periòdics de Comarques, constantment hem vist aparèixer articles sobre l'organització d'aquests Cercles d'Estudis i també hem constatat la manera com aquests extenien cada dia més la seva irradiació. Des de CATALUNYA SOCIAL, d'una manera més concreta, hem vist com a favor d'aquest ideal es publicaven editorials, com la que es retola "La tasca social obrera a Catalunya", i també l'orientació que prenen els articles principalment d'En Civera Sormaní, "Preparem la nostra gent perquè lluiti amb eficàcia".

En pocs mesos hem vist pràcticament reorganitzar el *Curs de Formació social i sindical* de la Unió de Dependents d'Acció Popular, els *Cercles Obrers* de Sarrià, Hostafrancs, el Clot, Sant Pere Claver, Blanes, Reus i també hem vist fundar la *Secció Obrera* de Propaganda Cultural Catòlica, l'*Escola de Propagandistes Obrers* de l'A. O. T. de Barcelona, les *Converses Socials* de l'U. D. C. de Sant Andreu i els *Cercles d'Estudis Socials* de Terrassa, Vic, Olesa i Mallorca.

Poc temps fa de la setmana Social de Vic i ja es parla de l'organització del primer Congrés de Cercles Obrers. Certament que aquest, com anunciarem en la CATALUNYA SOCIAL del 9 de desembre, es concretarà en una Diada social "modesta i quieta" d'intercanvi d'impressions, i tindrà lloc probablement a Sarrià; però amb tot i la seva modestia bé podria ésser que fos de gran eficiència creadora.

I és que tots creiem arribada l'hora de provocar l'educació social dels nostres obrers, l'hora en la qual, com vol el nostre Pontífex Pius XI, "cal que els obrers siguin els apòstols dels obrers i els patrons els immediats apòstols dels patrons" i creiem que no es podrà arribar a aquesta finalitat si no és preparant una selecció a cada parròquia dels millors elements d'aquests dos estaments.

Aquests Cercles d'Obrers, com hem indicat en els nostres articles anteriors (1), han de desenvolupar-se sota d'unes apariències ben ingènues i senzilles. Cada setmana, i per espai d'una hora i mitja, es reunirà a cada parròquia un petit nucli d'obriers (o de patrons) i, després d'una breu oració, desenvoluparan conjuntament la tasca següent:

(1) 28 d'octubre, 18 de novembre i 9 de desembre de 1933.

Durant la primera mitja hora es procedirà a la confecció del fitxer. Per a la seva ordenació la primera providència és proveir-se d'un bon mapa de la localitat. Amb banderetes, o agulles de colors, s'assenyalarà i distingirà en aquest mapa els edificis religiosos i municipals, escoles, societats cultural i recreatives, polítiques, obreres, sindicats pròpiament tals, organitzacions benèfiques, indústries diverses, etc.

A més d'aquest mapa general de la localitat cada obrer cursetista tindrà el seu mapa parcial d'uns pocs carrers o barriades que seran el seu camp d'acció personal. En aquest plànol hi anotarà a més, el nombre d'obriers, els obrers sense feina, la condició de cada un d'ells, i també les indústries que s'hi despleguen. Diem que aquest serà el seu radi d'acció o sigui allà on ell haurà de treballar concretaemnt per fer entrar tots els obrers de la seva barriada en una de les moltes obres social catòliques que hi ha organitzades.

A més d'aquest mapa es confeccionarà el *dossier* o carpeta corresponent, en la qual, i pel sistema decimal, s'ordenaran totes les dades de la localitat respecte a vagues, condició dels obrers, nombre, moviment cultural, social i polític de la localitat.

Cada setmana es dedicarà la primera mitja hora a la confecció d'aquest fitxer i enquesta local. Seguidament es procedirà a l'estudi del moviment social a Catalunya i arreu del món, pel qual serà de bon utilitzar les informacions que d'ell donen els periòdics locals.

Acabat aquest treball d'investigació es procedeix a l'estudi doctrinari, que consisteix a llegir un fragment de les Encíclics socials dels Sants Pares, principalment la *Rerum novarum* i *Quadragesimo anno*, i damunt d'aquest fragment aportar-hi les assenyades investigacions. Aquí és on més es coneixerà el geni i el caràcter del Director del Cercle, en saber fer avançar d'una manera progressiva la conversa sobre els punts més substanciosos de les Encíclics pontificies. Al final del nostre article donem una divisió esquemàtica d'un fragment de la *Rerum Novarum* per a copsar-ne els punts principals, però cal tenir present que aquí, més que enlloc, és on el Director cal que es faci assequible a les intelligències simplistes i rústegues, per fer-los entendre, sota les fórmules més senzilles la quinta essència de la doctrina social cristiana.

Certament que en lloc de l'Encíclica pot llegir-se i comentar-se altres fragments de sociologies diverses, però la pràctica ens ha ensenyat que la mateixa paraula del Sant Pare té pels obrers l'autoritat suficient per a iniciar-los a la comprensió de problemes tan transcendents.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

ESQUEMA D'UN CERCLE D'ESTUDIS

III

Encíclica Rerum novarum. — El remei a la qüestió social no és el traspàs de la propietat privada en col·lectiva, com volen els SOCIALISTES. Ni tampoc la igualtat en la repartició dels béns i de les seves utilitats. — Aquest procediment seria perjudicial per a l'obrer, — perquè cohibeix la seva llibertat, — atrofia les seves iniciatives personals, — perquè l'obrer no treballa ja per ell, — aminora la producció, — perquè en passar totes aquestes funcions a l'Estat, queden aquestes descuidades com tota organització burocràtica i tot allò en què no hi ha el personal interès (2).

Moviment Social. — Establiment d'un nou pla quinquennal a Rússia. — Exportació de vins als Estats Units amb motiu de la derogació de la llei seca. — Com es procedeix a la implantació de l'Estat Corporatiu a Àustria. — L'abundància d'Assegurances Socials a Anglaterra. — La darrera revolta anarquista i la deserció dels obrers dels sindicats de la F.A.I. — Seria factible l'organització d'un gran sindicat dintre la llei? — Plantejament, desenvolupament i solució de la vaga de transports urbans a Barcelona.

Enquesta local. — Confeccionat el plànol de la localitat s'assenyalarà amb banderetes o agulles les esglésies i cases religioses. — Blau de cel les cases municipals. — Grogues les escoles. — Verdes les cases culturals i recreatives. — Blaves les polítiques. — Rosa les obreres. — Vermelles els sindicats pròpiament tals. — Cendra les cases benèfiques. — Negres les indústries diverses, etc.

CERCLES PER A LA FORMACIÓ DE DIRIGENTS

Secretariat Central: Pi, 12, primer, primera. Els dilluns, de sis a vuit del vespre.

Cercle Obrer de Sarrià: Paletes, 1, baixos. Els divendres, de vuit a nou del vespre.

Cercle Obrer de Blanes: Al Centre Catòlic.

Cercle Obrer de Reus: Bisbe Grau, 13. Els dijous, de vuit a nou del vespre.

Cercle Patronal de Reus: Bisbe Grau, 13. Els dimarts, de vuit a nou del vespre.

Cercle d'Estudis Socials de Vic: Dos Soles, 2. Els dimarts al vespre.

Cercle d'Estudis Socials de Terrassa: Centre Social. Els divendres a dos quarts de vuit del vespre.

Cercle d'Estudis Socials d'Olesa: Els dimecres al vespre. (3)

(2) Lleó XIII. *Encíclica Rerum Novarum* sobre la situació dels obrers. Foment de Pietat, 1933, p. 6.

Rerum Novarum. Encíclica de S. S. León XIII sobre la condició de los obreros. Editorial Catòlica. Tortosa, 1931, p. 4.

(3) Altres organitzacions d'Educació Social: *Escola Social* de Barcelona, sota el Patronatge de l'Estat i la Generalitat. Es concedeixen graus per a ingressar als Jurats Mixtos, i es preparen dirigents i assessors a les classes productores; *Escola d'Assistència Social*; *Centre d'Estudis Socials* de Catalunya A. C.; *Curs de formació social i sindical* de la Unió de Dependents d'Acció Popular; *Secció Obrera* de Propaganda Cultural Catòlica; *Escola de Propagandistes Obrers* de l'A. O. T.; Cercles de la F. J. C.; Cercles Obrers d'Hostafrancs i el Clot; *Converses Socials* de l'U. D. C. de Sant Andreu; *Curset Social Obrer* de Mallorca.

Poesia apologètica

PER ANTON BUSQUETS I PUNSET

Poesia pura, subjecta a sistemes estraforis, s'ha anomenat certes tirallongues de ratlles curtes que, batejades amb el pompós nom de poemes, surten de tant en tant en publicacions periòdiques que avalen noms ben respectables i de vera solvència. Poesia pura... i ni al costat de la tan bescantada poesia cerebral pot posar-se, tota vegada que no és més que un seguit d'elucubracions mancades fins de sentit comú i que tendeixen a desorientar els amants i enyorosos de la vera poesia.

Rares excepcions fetes, hem de lamentar que tal *quid* diví es trobi principalment en els conreadors del vuitcents. No cal donar-hi voltes. Excepcions, és clar, i ben de remarcar, són les que s'entrelluquen entre les joves promocions que no s'han formatamblejant i en les penyes urbanes, sinó en les idíl·liques solituds rurals, encara que sigui arriscat dir-ho en els actuals moments en què tant es blasma d'una qualitat que, a desgrat de tot, és la característica del geni de la nostra raça. Els crítics, en majoria, no saben veure-ho. En l'esmentat propici ambient es despertà, s'orientà i s'enfortí un veritable temperament de poeta, enriquit amb el bagatge d'una cultura autèntica que li ha permès sortir, ara mateix, al palenc literari amb un poema complet de clàssica autenticitat: "L'antic filòsof i el modern poeta", que considerem com la joia de l'any.

Aquest gentilíssim i exquisit llibre és l'homenatge que la Joventut Catòlica de Sabadell tributà a Mossèn Camil Geis amb motiu del triomf del jove sacerdot gironí en els Jocs Florals d'enguany, en què fou premiat amb la Viola d'Or i el primer accésit. Un altre sacerdot, el delicat artista Mossèn Ernest Mateu, l'ha ornat amb un seguit de vinyetes que són una delícia; els obradors de Joan Sallent, de la capital vallesana, li han triat un abillament bibliogràfic poc comú, i tot plegat constitueix un record molt estimat per als que contribuïren a l'èxit de l'homenatge.

Que no se'n riguin els novíssims, i que no se n'escaandalitzin els primmirats si diem que el poema de Mossèn Camil Geis ens ha fet desempolsar aquell exemplar de l'edició de luxe de "L'Atlàntida", i que hem fet comparacions; el llibre, en la seva part material, el contingut, que, si bé és d'una diferència essencial de tema, guarda cert parentiu... Plató... Grècia... el mar... i fins la justa pàgina de prosa prologal semblen apropar les dues obres. I l'obra de Mossèn Camil Geis no és esbós, com s'ha dit, sinó obra completa i justa.

Amarat de filosofia, tot el llibre degota poesia pura, i eixampla l'esperit assedegat. El traçat és tan nou com l'assumpte que esdevé de forta actualitat. La traçada dialogació, abreujada i plena de sentit, del poeta i el filòsof, escatint els nous invents, salva el tecnicisme científic que en un altre poeta resultaria d'un prosaisme perillós; i fins al cant XIVe no deixa endevinar la sublimitat de la creació del sacerdot poeta, qui en aquest cant, penúltim del llibre, es transforma en apologeta de l'ideal cristià, sectàriament i sistemàticament combatut en els temps actuals que són de veritable prosa, i dels quals ha de sorgir la creuada més forta i ardida per a la

formació de l'exèrcit defensor dels drets de l'Església de Crist.

Poesia apologètica? Si; i no som precisament nosaltres que en l'obra de Mossèn Geis hem trobat aquesta noble i forta qualitat. Sorgí el concepte en l'inoblidable moment que a Torrellebreia en íntima conversa l'egregi autor ens esbossava a grans trets el seu pensament. Es ratificà en la mateixa noble masia de la Plana de Vich el dia de la formal lectura completa, escoltada per una plèiade de devots, alguns, mestres consagrats en el diví art i que en recordar aquesta lectura recorden també les exèquies del gran novellista Martí Genís. Que fou encertada la qualificació, ho assevera el fet que en el solemníssim acte d'homenatge de la Joventut Catòlica de Sabadell se'n feren ressò en llurs laudatòries oracions, Mossèn Josep Cardona i el Dr. Lluís Carreras.

Poesia apologètica que voldríem que fos assimilada per aquells que es dediquen a la noble activitat d'aquesta branca del periodisme, amb la seguretat que hi trobaríem la poesia pròpiament pura que se cerca en produccions més i menys literàries, i també la sorpresa d'un llenguatge, no fred i elaborat convencionalment, sinó brollant de la clara deu popular, el llenguatge encara no enterbolit dels llocs en què la mixtificació no ha penetrat. Heus ací un altre valor de la producció de Mossèn Camil Geis.

Nadal

A la porta de Nadal,
els àngels, canta que canta.
Mil nou-cents trenta-tres anys
que hi ressona el mateix càntic.
De tan sentir-lo cantar,
els homes se n'oblidaven.
Els àngels cantaven: "Pau!",
i els homes prenien armes.
La pau han afarcellat,
malferida i ultratjada;
l'han tancada amb pany i clau
i no saben com matar-la.
No sabria reposar
entre dinamita i armes
en el vil amagatall
on la tenen encormada.
Uns necròfors desvagats
ja l'esperen amb la caixa;
els botxins alcen el pal
i no saben com penjar-la.
Mentre es van jugant als daus
la seva túnica blanca,
s'alça un intel·lectual
i diu l'última paraula;
l'Ateneu l'ha corejat:
"Morirà electrocutada!"

A la porta de Nadal,
els àngels encara canten
la vella cançó de pau
que els homes han odiada,
i el poeta diu: "Qui sap
si provéssim de cantar-la!"

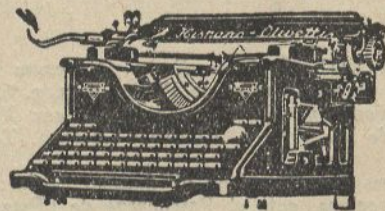
CAMIL GEIS, Prev.

Nadal, Misteri de llum

Solquen la cara del Noi cinc perles.
Tantost la Verge va per a haver-les
per enfilar-les al llantió,
al Sant Arcàngel que és a la porta
en veure créixer la llum somorta
li agafa por.
— ¿Qui retenia,
dolça Maria,
la llum que em cega? ¿De quina albada
neix eixa glòria de llum daurada?
¿De quin nou zènit haurà sortit
si totjust passa la mitja nit?
— Àngel custodi, deix la temença;
per tots els homes ara comença
la llum novella, sol que no es pon.
Eixes cinc perles ací enfilades,
un jorn en roses de sang badades
si ara a la Cova
fan claror nova,
com cinc estrelles dalt l'Arbre sant
sa llum brillant
cegarà el món.

S. SABATER I OLIVER

Sabadell - Desembre 1933.

Hispano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA

Guanyadora del Campionat de Mekanografia de Barcelona

Via Laietana, 37 - Tel. 14134 - BARCELONA

Calendaris de FOMENT DE PIETAT 1934

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. Aquest calendari que ha arribat al XVIII any de la seva publicació, conserva tota la vigoria i amenitat de sa naixença augmentades per l'experiència que sempre ha estat mare de la ciència. La part religiosa, el folklore, l'humorisme, la literatura, etc., hi són més que cap any ben representats.

Hi trobareu un santoral complet, notícies pladotes, els dies de dejuni i abstinència, tradicions populars bellament recontades, humorisme de bon to, vers i prosa dels nostres grans escriptors i l'aforisme diari.

Preu: 0,55 Ptes.

ALTRES CALENDARIS

	Pessetes
Calendari Bloc-Català. Santoral Català — Aforisme diari. — Curiositats. — Folklore. — Acudits. — Literatura. — Endevinalles.	0,55
Calendari Cristià de Catalunya. Complert santoral. — Festes de l'any cristià. — Abstinències de dejunis, etc.	0,40
Calendari de la Cuina. Indicació preciosa a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejuni de l'any en un sol full. El mateix, muntat en cartó	0,15 0,50
Agenda del Cristià (Calendari de butxaca) Conté: llibreta de notes per a tots els dies. — Calendari de festes, dejunis i abstinències. — Dietari de caixa, per a entrades i sortides. — Devocionari pràctic de butxaca. — Cartera i targeter. — Memoràndum per a direccions i apuntacions. Relligat amb pegamoid.	1,50
Calendari Perpetu. L'any cristià. — Santoral de l'any. — Temps i festes mòvils. — Festes de precepte. — Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta.	0,20
Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà.	0,50
Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a gran propaganda.	0,50
Tarja pel calendari Bloc. Variat assortiment a preus econòmics.	

REIS - REIS - REIS - REIS

Bons Costums Catalans

Sèrie de llibres il·lustrats de lectura amena, cristianitzadora i educativa que, per fer estimar més les idees populars i formant part de la "Col·lecció Roselles", publica **FOMENT DE PIETAT. Duran i Bas, 11.**

Vol. I. La Castanyada. Il·l. de J. Vinyals.

Capvespre de Tots Sants. Costums exòtics voldrien desfigurar aquesta diada. Les famílies que viuen massa a la moderna senten la basarda de la tardor que els esfolla el cor de tota il·lusió sana i alegradora. Les que en santa pau celebren la castanyada tradicional, frueixen d'una vetlla ideal, insuperable.

Vol. II. La fira de Santa Llúcia. Il·lustracions de J. Vinyals.

Cap a mig desembre, somriu aquesta diada precursora de Nadal. La compra de figures i casetes és el primer preparatiu del pessebre. Fent almoïna als ceguets en la festa de llur Patrona i afavorint els flaires més pobres i necessitats, se santifica joiosament aquesta diada atebadora del desembre congelat. Bella la gesta de la simpàtica Montserrat, personatge d'aquesta historietta, i bella també la dels seus germanets i cosinets que ho saben reconèixer.

Vol. III. Nadal. Il·lustracions d'A. Utrillo.

La festa de les festes, Diada d'alegries dels cors i de les famílies cristianes. L'amor d'un Déu ens força dolçament a estimar de debò, a ésser humils i amics dels pobres i a voler que la joia nadalenca arribi per a tot-hom. Una mare cristiana troba emocionant manera de fer-ho comprendre així a la seva filleta i ho podreu llegir en aquesta història.

Vol. IV. Els Reis. Il·lustracions d'A. Utrillo.

La festa major dels infants, la verament insubstituïble, la que els posa a les mans presents riquíssims i els duu a la fantasia somnis d'or. L'avinentesa de veure premiada la bona conducta i castigada l'estultícia, arrodoneix educativament la diada, que constitueix el templetador llauní de petits i grans. En resum, una novel·leta agradosa i captivadora.

A punt de sortir: **Els tres tombs. - Dijous gras.**

Nous volums en preparació.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

- Volum I.** SANT IGNASI DE LOYOLA AUTOR DELS EXERCICIS ESPIRITUALS, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de Sant Ignasi, del qual es dona un magnífic retrat espiritual.
- Volum II.** TEXT I VERSIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, pel P. Josep Calveras, S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.
- Volum III.** INTRODUCCIO ALS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA. TEORIA I PREPARACIO, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.
- Volum IV.** EXPLANACIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, PRIMERA SETMANA, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Bell volum de 420 planes amb dos gravats explicant les meditacions i aplicacions de sentit sobre Principi i Fonament, els tres pecats propis i l'infern. Conté, a més: Addicions, primeres regles de discreció d'esperit, notes sobre escrúpols i suggestions i apèndix.

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

FOMENT DE PIETAT

Cançonet de Nadal

Bell recull de 16 cançons nadalenques, lletra i música, presentat amb tota cura. Portada de colors per A. UTRILLO. No ha de mancar en cap llar catalana.

Preu: 30 cèntims exemplar

PENSIÓ CAMPI

Habitacions exteriors, Aigua corrent, Cambres de bany i dutxa. - Pensions - Servei a coberts.

Casa recomanada per als Rvds. Senyors Sacerdots, persones i famílies catòliques

Carrer Canuda, número 4, principal (junt a la Rambla)
Telèfon 22931 **BARCELONA**

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

FERRERIA I ARTICLES PER A CUINA

RAMBLA DE CATALUNYA, 54 — TELÈFON 13293

Vda. de JAUME VILLÀ

Especialitat en articles per a la Ebenisteria i Tapisseria - Gran assortit en Estufes de petroli, de serradures i de llenya

ATENES A. G. — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. — Barcelona

RUBI

35

(Barcelona)

"ENDAVANT"

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA